

Pécsi Ítéltábla
Pk.III.50.024/2019/8. szám

A Pécsi Ítéltábla a Dr. Nagy Mária Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Mária ügyvéd ügyvédi iroda címe) által képviselt **kérelmező neve** (kérelmező címe) kérelmezőnek – a **... Megyei Területi Választási Bizottság** 2019. október 19. napján kelt ../2019. (X. 19.) TVB számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálat iránti kérelme folytán indult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

Az ítéltábla a ... Megyei Területi Választási Bizottság ../2019. (X. 19.) TVB számú határozatát – ... Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottság ../2019. (10. 14.) számú HVB határozatára is kiterjedően – az alábbiak szerint változtatja meg:

Urnában lévő lebélyegzett szavazólapok száma 2577 (kettőezer-ötszázhetvenhét)
Érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma: 124 (egyszázhuszonnégy)
Érvényes szavazólapok száma: 2453 (kettőezer-négyszázötvenhárom)

K.J. egyéni választókerületi képviselőjelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1039 (egyezerharminckilenc)
P.T. egyéni választókerületi képviselőjelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1016 (egyezertizenhat)

Kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak – külön felhívásra – 10.000 (tízezer) forint eljárási illetéket.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak helye nincs.

I n d o k o l á s

... Megyei Jogú Város Helyi Választási Bizottság ../2019. (10.14.) számú határozata a szavazóköri jegyzőkönyvekre utalással egyebek mellett megállapította, hogy P. ..2. számú választókerületben az urnában lévő lebélyegzett szavazólapok száma 2579, az érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma: 126, az érvényes szavazólapok száma: 2450, K.J. jelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1037, P.T. jelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1015. A képviselő választás eredményes volt, a megválasztott képviselő K.J..

A ... Megyei Területi Választási Bizottság ./2019. (X. 19.) TVB számú határozatával P.T. (a továbbiakban: kérelmező) fenti határozat elleni fellebbezését elutasította, és a Helyi Választási Bizottság .../2019. (10. 14.) számú határozatát helybenhagyta.

Határozatának indokolásában a területi választási bizottság az A. másik választókerületben készített, „nem bizonyítékként” mellékelt felvétele kivételével részletesen vizsgálta a jogsértés alátámasztására hivatkozott bizonyítékokat. A ..2. számú szavazatszámú bizottság tagjának 2019. október 15. napján keltezett nyilatkozatát (miszerint a roma nemzetiségű választók ugyanolyan kinézetű egységcsomaggal érkeztek a választókörbe, a L. szervezet támogatását hangoztatták, volt olyan nemzetiségi választópolgár, akit rossz okmányára vagy annak hiányára tekintettel vissza kellett utasítani) a TVB úgy értékelte, hogy az abban leírtak egyrészt a szavazókörben történtek jogszerűségét támasztják alá, másrészt nem releváns az egyéni választókerületi választás tekintetében, hogy a választópolgárok a L. jelöltjeire kívántak szavazni, illetve, hogy vasárnap bevásárlószatyóval érkeztek a szavazóhelyiségbe. A rendkívüli eseményről felvett jegyzőkönyv sem az egyéni választókerületi képviselőjelölt, hanem a polgármester választás (utóbb rontottnak minősített) szavazólapjának kitöltését rögzítette. A ..2., ..6., ..8. számú szavazóköri jegyzőkönyvekben szereplő, a megjelentek száma és az urnában lévő, lebélyegzett szavazólapok száma közötti -1 értékű eltérés nem alapozza meg a láncszavazás megtörténtét, önmagában nem bizonyít semmilyen jogellenes cselekményt.

A szavazatszámú vizsgálata körében a területi választási bizottság rámutatott, hogy a beadványozó jogorvoslati kérelméhez nem mellékelt a hivatkozott jogszerűtlenséget alátámasztó bizonyítékként egyetlen, az SZSZB tagoktól származó nyilatkozatot sem, holott a jelölő szervezete a jogorvoslattal érintett egyéni választókerület minden szavazókörében legalább egy fő megbízott SZSZB tagot delegált, az érintett szavazókörökben összesen 13 főt. Az a körülmény, hogy a korábbi helyhatósági választásokhoz képest lényegesen több volt az érvénytelen szavazatok száma, a valószínűsítés szintjén sem támasztja alá, hogy az SZSZB nem a törvényi előírásoknak megfelelően járt volna el a szavazólapok minősítése során. Megjegyezte a TVB, hogy a 2014. évi általános helyhatósági választáshoz képest a szavazókörök határai módosultak, a részvételi arány is jelentősen eltér a korábbi választásétól, így a szavazókörök párhuzamba állítása a korábbi szavazóköri struktúrával téves következtetésre is alapot adhat. A beadványozó érvelése nem alkalmas a közokiratnak minősülő, az SZSZB tagjai és jegyzőkönyvvezető aláírásával ellátott szavazóköri jegyzőkönyvbe foglalt egyéni választókerületi képviselő választás szavazóköri eredmények érdemi cáfolatára, így az egyéni választókerületi képviselőválasztás eredményét megállapító HVB határozat jogsértő voltának megállapítására sem.

A kérelmező felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy az ítéletábla a ... Megyei Területi Választási Bizottság ./2019. (X. 19.) TVB határozatát változtassa meg és minősítse

érvénytelennek a ..2., ..4., ..5., ..6., ..7., ..8., ..0., valamint .6.. számú szavazókörok eredményeit. Kérte egyúttal a szavazatok újraszámolását is. Felülvizsgálati kérelmét a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 2.§ (1) bekezdés a) és b) pontjára, a Ve. 186.§ (2) bekezdésére, 193.§ (1) bekezdés a)-c) pontjára és (2) bekezdés a) pontjára, a Ve. 223.§ (3) bekezdés b) pontjára és 225.§-ára, valamint a Ve. 241.§ (1), (2) és (3) bekezdésére alapította.

Tényállásként előadta, hogy a 7. számú egyéni választókerületben, melyben helyi önkormányzati képviselőjelöltként indult, a szavazókörokben valószínűsíthetően törvénysértően jártak el a végeredmény megállapításakor. A választási eljárás tisztasága és a választási eljárásban való részvétel önkéntessége valószínűsíthetően sérült, valamint a Ve. 193.§ (1) és (2) bekezdésében előírt, a szavazólap érvénytelenségére vonatkozó szabályokat is megsértették.

A fellebbezésében előadottakat fenntartva valószínűsítette, hogy ún. láncszavazás történt a P. ... területi egyéni választókerületben, valamint feltételezhető a szavazatvásárlás tényének megvalósulása is, ami alkalmas a választói akarat befolyásolására. A ..2. számú szavazókörok szavazatszámoló bizottságának tagja feladatának ellátása során tapasztalta, hogy a szavazókörokbe nagy számban érkeznek olyan választópolgárok, akiknél azonos külsejű, ételmiszereket, illetve háztartási tisztítószereket tartalmazó csomag volt. Másik p-i választókörkörzetben a ... iroda előtt ugyancsak egyenszatyrokban osztottak tartós ételmiszert, amiről és az ott történt inzultusról a média beszámolt. A láncszavazás megtörténtét azzal kívánta valószínűsíteni, hogy P-n 140 szavazókörből 45 szavazókörokben a választáson megjelent szavazópolgárok és az urnában található szavazólapok számának összevetésekor eltérés mutatkozott. 41 esetben kevesebb szavazat volt, míg 4 esetben többlétszavazat keletkezett, utóbbi a szavazólapok sokszorosítását valószínűsíti. Hivatkozott a Kúria Kvk.II.37.500/2014/6. számú végzésében kifejtettek alapján arra, hogy a bizonyítási lehetőségei a szavazatszámolás eredményével összefüggésben korlátozottak. Állította, hogy a területi egyéni választókerület valamennyi szavazókörében annak ellenére érvénytelennek nyilvánítottak szavazólapokat, hogy az érvényes szavazat feltételeinek azok megfeleltek, így például a jelölt neve mellett a körbe tett csillagot nem fogadták el érvényesnek. A szavazólapok megítélése nem volt egységes a kifogásolt szavazókörokben. Továbbra is hangsúlyozta, hogy az ez évi választásokon a korábbiaknál jóval nagyobb arányban keletkeztek érvénytelen szavazatok, a TVB álláspontjával ellentétben a szavazókörok határainak módosulása az összevetést nem teszi megalapozatlanná. A korábbi választások alkalmával ebben a választókerületben az érvénytelen szavazatok aránya a 2-2,5%-ot nem haladta meg, míg az idei választáson 2676 megjelent választó mellett az érvénytelen szavazólapok száma 126 volt (4,7%). Kérte a szavazatok újraszámolását, mivel a tapasztalható negatív társadalmi tendenciák mellett a választási eljárás tisztasága és a demokratikus közéletbe vetett hit is ezt indokolja.

Bizonyítékként hivatkozott a mellékelt szavazóköri jegyzőkönyvekre, S.A.-nek, a .4.. szavazókör (... számú területi egyéni választókerület) szavazatszámoló bizottsági tagjának szavazólapok minősítésével kapcsolatos nyilatkozatára, a ..2. szavazókörben készített teljes bizonyító erejű magánokiratra, a m-i ételosztásnál történt inzultust bemutató internetes híradások linkjeire, melyekkel a feltételezhető jogszabálysértést, szavazatvásárlást és láncszavazást kívánta bizonyítani.

K.J. egyéni választókerületi képviselőjelölt érdekelt a felülvizsgálati kérelemre tett észrevételében a ... Megyei Területi Választási Bizottság ./2019.(X.19.) TVB számú határozatának helybenhagyását kérte a Ve. 231. § (5) bekezdés a) pontja alapján.

Észrevételezte, hogy a területi választási bizottság a ..2. számú szavazókör szavazatszámoló bizottsági tagjának nyilatkozatát is értékelve kellően megindokolta, hogy a ..2. számú szavazókörben nem történt láncszavazás. Nem támasztja alá a láncszavazás, illetve a szavazatvásárlás megtörténtét az a kérelmező által hivatkozott új tény sem, hogy P-n 45 szavazókörben eltérés mutatkozott a választáson megjelent szavazópolgárok és az urnában található szavazólapok számának összevetésekor. Ebből ugyanis nem vonható le az a konklúzió, hogy a ..2. szavazókörben is volt láncszavazás. A kérelmező felvetéséből az következne, hogy a hivatkozott két adat közötti különbség esetén a választási bizottságnak azonnal gyanús eseményt kellene feltételeznie, ami pedig nincs így. A kérelmezőnek az a hivatkozása, hogy tudomása szerint helytelenül állapították meg az érvényes és érvénytelen szavazatok számát, a szavazólapok nagy számának érvénytelenné nyilvánítása fordulhatott elő, teljesen téves és üres állítás, azt S.A. új bizonyítékként csatolt nyilatkozata sem támasztja alá, és nincs alapja a 2014. évi önkormányzati választáshoz fűzött fejtegetéseknek sem.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint részben megalapozott:

Az ítéltábla egyetértett a területi választási bizottság indokolásában kifejtettekkel abban a kérdésben, hogy a kérelmező által csatolt bizonyítékok láncszavazás, szavazatvásárlás megtörténtét nem bizonyítják, és nem lehet ilyen tartalmú következtetést levonni abból a kérelmező által újként hivatkozott tényből sem, hogy ... Megyei Jogú Város .4.. számú szavazókörének jelentős részben nem egyezett meg a megjelentek száma az urnában talált lebélyegzett szavazólapok számával.

A szavazatvásárlás gyanúja a tárgybani választókerületből a ..2. számú szavazókört érintette. Ebben a szavazókörben 228 választópolgár jelent meg szavazóként, K.J. 95, míg a kérelmező 77 szavazatot kapott (a különbség 18 szavazat). Ez a szavazatkülönbség sem számában, sem arányaiban nem haladta meg számottevően a más szavazókörökben kialakult különbséget (ami a jegyzőkönyvek szerint K.J. javára a ..5. számú

szavazókörben 29, a ..6. számú szavazókörben 24, a ..7. és ..6. számú szavazókörben 3-3, míg a kérelmező javára a ..4. számú szavazókörben 33, a ..8. számú szavazókörben 14, a ..5. számú szavazókörben 8 volt), és nem volt releváns eltérés a választópolgárok részvételi hajlandóságában sem (608 névjegyzékben lévő választópolgárból megjelent 228 fő), ami az átlagosnak megfelelt. Ez az ítéltábla álláspontja szerint nem utal arra, hogy az itt kialakult eredményt a választópolgárok részvételét, akaratát jogsértően alakító cselekmény befolyásolta volna, ennek tükrében pedig valóban meg nem alapozott feltételezésnek minősíthető, hogy egyes választópolgárok ebben a szavazókörben azért jelentek meg azonos kinézetű bevásárlószatyorral, mert azt a szavazatuk fejében kapták.

A megjelent választópolgárok és az urnában lévő, lebélyegzett szavazólapok száma között felmerült különbség a ..7. számú egyéni választókerületből a szavazóköri jegyzőkönyvek szerint három, ténylegesen (a lentebb kifejtendők szerint) két szavazókört érintett, a ..2. számú és a ..6. számú szavazókört. Többlétszavazat nem fordult elő, az eltérést mindegyik esetben egy hiányzó szavazólap jelentette. Maradéktalanul egyetértett az ítéltábla a területi választási bizottsággal abban a kérdésben, hogy ez az eltérés önmagában nem alapozza meg a láncszavazásra vonatkozó következtetést. Nem kizárt, hogy két szavazópolgár kivitte a szavazólapot a szavazóhelyiségből, de ez előfordulhatott amiatt is, hogy választói akaratukat a végső döntésük szerint mégsem akarták - semmilyen formában - kinyilvánítani. Láncszavazásra utaló konkrét körülményt a szavazatszámoló bizottságoknak a kérelmező jelölő szervezete által delegált tagjai sem észleltek, mert ilyen jelzéssel nem éltek, és (a fentiekben részletezettek szerint) az eredményekben sem mutatkozik a gyanút alátámasztó mértékű eltérés. A fentiek szerinti okfejtés mentén a ..7. számú egyéni választókerületet érintő láncszavazás megtörténtét nem támasztja alá az sem, hogy hiányzó szavazólapok másik választókerületekhez tartozó több p-i szavazókörben is előfordultak. Összeségében tehát az ítéltábla a Ve. 2.§ (1) bekezdés a) és b) pontjában foglalt alapelvek sérelmét nem látta megállapíthatónak, a választási eredmény megsemmisítésére okot nem látott.

A kérelmező a fentiekben túl az érvénytelen szavazatok minősítését is sérelmezte, kiemelve és alátámasztva, hogy annak gyakorlata az egyes szavazókörökben nem volt egységes. Ebben a körben az ítéltábla jelentőséget tulajdonított a választási eredmény elleni jogorvoslatok azon sajátosságának, hogy a bizonyítás lehetőségei a jogorvoslatot előterjesztő részéről e téren korlátozottak, amiből következően a bizonyítási kötelezettséget a fellebbező eljárásjogi lehetőségei által meghatározott módon lehet csak megkövetelni (Kúria Kvk.II.37.500/2014/6.szám, KGD. 2002. évi 212. számú döntés).

Az ítéltábla is irányadónak tartja a KGD. 2002. évi 212. számú döntést, amely szerint önmagában a kis szavazatkülönbség nem indokolja a szavazatok újraszámolását. Ugyanakkor a kérelmező állításait a valószínűsítés szintjén figyelembe véve, az eredménnyel kapcsolatos jogvita végleges és megnyugtató lezárása érdekében arra az

állásontra helyezkedett, hogy a jelöltek közötti szavazatkülönbség, illetőleg a kifogásolt érvénytelen szavazatok száma alapján szükséges az érvénytelen szavazatok vizsgálata, és azok jogi minősítésének ellenőrzése.

A Ve.193.§ (2) bekezdés a) pontja értelmében érvénytelen az a szavazat, amelyet nem a 186.§ (2) bekezdése szerint adtak le. A Ve.186.§ (2) bekezdése úgy rendelkezik, hogy érvényesen szavazni a jelölt neve melletti körbe tollal írt, két egymást metsző vonallal lehet. Miután az érvényes szavazat tartalmát és formai követelményeit a Ve. tételesen meghatározza, az ún. nyilatkozati elv alkalmazására nincs lehetőség.

A jogszabály szerint a szavazat érvényességének nem feltétele, hogy az egymást metsző vonalak „x” vagy „+” jelet adjanak ki. Az „x” vagy „+” jel csupán a legáltalánosabb formái a két egymást metsző vonalnak, de e kritériumnak az egyéb jelzés is megfelelhet. Nem érinti a szavazat érvényességét, ha két egymást metsző vonal megléte mellett ugyanabban a körben további vonalak, illetve metszéspontok is megtalálhatóak.

Az ítéltábla a fentieknek megfelelően megvizsgálta ... Megyei Jogú Város ..2., ..4., ..5., ..6., ..7., ..8., ..5.. és ..6.. számú (a ..7. számú választókerülethez tartozó valamennyi) szavazókörben az egyéni választókerületi képviselőjelöltekre leadott, a szavazatszámoló bizottságok által érvénytelennek minősített szavazólapokat.

A ..2., ..4., ..5., ..7., ..8., ..5.. és ..6.. számú szavazókörökben a szavazólapok minősítése minden esetben helytállóan történt, a ..6 szavazókörben azonban a szavazatszámoló bizottság három olyan szavazólapot is érvénytelennek minősített, amelyek megfeleltek az érvényesség Ve. 186.§ (2) bekezdése szerinti törvényi feltételeinek. A kérdéses szavazólapokon egy jelölt neve melletti körben több vonal is látható, azokból legalább kettő metszi egymást. A háromból két szavazatot K.J.ra, míg egyet a kérelmezőre adtak le.

Észlelte továbbá az ítéltábla, hogy a ..8. számú szavazókörben az egyéni választókerületi képviselőjelöltek szavazólapjait tekintve 8 darab érvénytelen lebélyegzett szavazólap volt, a szavazatszámoló bizottság a kötegelőcsíkra ennek megfelelően írta rá az érvénytelen szavazólapok számát, a szavazóköri jegyzőkönyvben azonban ettől eltérően az érvénytelen lebélyegzett szavazólapok rovatban 8 helyett 7 került feltüntetésre. Ebben a szavazókörben 357 választópolgár jelent meg szavazóként, az egyéni választókerületi képviselőjelöltekre összesen 349 érvényes szavazatot adtak le, ehhez hozzászámítva a 8 érvénytelen szavazólapot, 357 lebélyegzett szavazólapot számlált meg a bizottság. Ennek következtében ebben a szavazókörben az urnában lévő, lebélyegzett szavazólapok és a szavazóként megjelent választópolgárok száma között – a jegyzőkönyvben feltüntetett - 1 mértékű eltéréssel szemben – különbség ténylegesen nem volt.

Mivel az érvénytelennek minősített szavazólapok közül három szavazat a Ve. 186.§ (2) bekezdése alapján érvényes, míg egy további számításon kívül hagyott érvénytelen szavazat is van, az ítéltábla a területi választási bizottság határozatát – a helyi választási bizottság határozatára is kiterjedően – a Ve. 231.§ (5) bekezdés b) pontja alapján megváltoztatta, és megállapította, hogy az urnában lévő lebélyegzett szavazólapok száma 2577, az érvénytelen lebélyegzett szavazólapok száma: 124, érvényes szavazólapok száma: 2453, K.J. egyéni választókerületi képviselőjelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1039, P.T. egyéni választókerületi képviselőjelöltre leadott érvényes szavazatok száma: 1016. Mindez azonban a választás eredményességére, és a megválasztott képviselő személyének megállapítására nem hatott ki.

Az érdemi eredményre nem vezető felülvizsgálati kérelmet előterjesztő kérelmezőt az ítéltábla a Ve. 228.§ (2) bekezdése szerint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 630.§ (5) bekezdése folytán alkalmazandó a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 35.§ (1) bekezdésének megfelelően, a Pp. 101.§ (1) és 102.§ (1) bekezdései értelmében kötelezte az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 45/A.§ (5) bekezdése szerinti mértékű nemperes eljárási illeték megfizetésére.

Az ítéltábla határozata elleni további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 232.§ (5) bekezdése zárja ki.

Pécs, 2019. október 25.

Dr. Szentpéteriné dr. Bán Erzsébet s.k. a tanács elnöke, Gáspárné dr. Baranyabán Judit s.k. előadó bíró, Dr. Vogycska Petra s.k. bíró